

17/2-b Kapsamında KDV

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84974990-130[17-2013/17]-382
Tarih	17.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : 84974990-130[17-2013/17]-382 17/04/2014

Konu : Şubesi Ankara

İlgide kayıtlı özel talep formunda, Kurumunuzca yapımının tamamlanmasını müteakip ilgili mevzuat gereğince'a devredilen boru hattının kurum kazancının tespitinde indirim olarak dikkate alınıp alınamayacağı ve tesliminin KDV ye tabi olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında, kurum kazancının gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından oluştuğu, aynı Kanunun 6 ncı maddesinde de kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içerisinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm uyarınca tespit edilecek kurum

kazancından Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

Diğer taraftan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde, "Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasında müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip ve sahiplerince:

1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir,
2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükmü yer almaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmış olup, maddenin (1) numaralı bendinde ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, safi kazancın tespitinde indirim konusu olarak dikkate alınabileceği belirtilmiştir.

Şirketiniz tarafından verilen özelge talep formu ve eklerinin tetkikinden; iliilçesi Köyü mevkiindeki üretim istasyonunda üretim faaliyetinde kullanılmak üzere doğalgaz alınması, doğalgazın üretim tesisine taşınması ve iletişim şebekesine bağlanması amacıyla "Boru Hattı ve İstasyon Montajı" işinin gerçekleştirileceği, iletim şebekesi yoluyla doğalgaz taşınması ile söz konusu işlemlere taraf olanların hak ve yükümlülüklerinin belirlendiği 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar'a göre; doğalgaz alabilmeniz için tesis edilecek istasyon ve boru hattının her türlü maliyeti kendinize ait olmak üzere yaptırılacağı, bu tesislerin tamamlanması ve doğalgaz arzının başlanmasıyla yeni çıkış noktasının aktif hale getirilmesinden sonra boru hattının mülkiyetinin Taşıyıcıya (.....) devredileceği anlaşılmıştır.

Buna göre,'tan doğalgaz temin edebilmek için tesis edilen ve yapımını müteakip bedelsiz olarak adı geçen kuruma devredilecek olan boru hattı ve istasyonun; fatura düzenlemek suretiyle devri gerekmekte olup, devir bedelinin gelir olarak maliyet bedelinin de gider olarak dikkate alınması gerekmektedir. Devre konu iktisadi kıymetlerin bedelinin bulunmaması veya bilinmemesi halinde ise Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesince tespit edilecek emsal bedelinin esas alınması gerekeceği tabiidir.

II- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde; bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu belirtilmiş, bu Kanuna göre tevsik edici bir belge mahiyetinde bulunan fatura ise mezkûr Kanunun 229 uncu

maddesinde; satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış, 231 inci maddesinin (5) numaralı bendinde de; faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı, 232 nci maddesinde ise birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hükme bağlanmıştır.

Diğer yandan, aynı Kanunun "Amortismanın mevzuu:" başlıklı 313 üncü maddesinde, "İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269'uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin, bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.

İlgili mevzuat gereğince sözleşme süresinden sonra bedelsiz olarak Devlete veya Devletçe tensip olunan bir teşekküle veya belediyeye intikali öngörülen amortisman tabi iktisadi kıymetlerden (sözleşme süresinde yenilenmesi gerekenler hariç), sermayenin veya özel maliyet bedellerinin itfası hükümlerine göre amortisman tabi tutulanlar, genel hükümler uyarınca ayrıca amortisman tabi tutulamazlar.

Değeri 800 TL.'yi aşmayan peştemallıklar ile işletmede kullanılan ve değeri 800 TL'yi aşmayan alet, edevat, mefruşat ve demirbaşlar amortisman tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabilir. İktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bu had topluca dikkate alınır." hükmü yer almaktadır.

Yine, aynı Kanunun 267 nci maddesinde ise; emsal bedelin tanımı yapıldıktan sonra nasıl hesaplanacağı ile hangi sıra ve esaslar dahilinde uygulanacağı üç bent halinde sayılmıştır.

Bunlardan bir ve ikinci sıralarda yer alan ortalama fiyat esas ve maliyet bedeli esasına göre değer tespiti bizzat mükellefler tarafından yapılacaktır.

Üçüncü sıraya göre yapılacak takdir esasında ise aynı maddede "Yukarıda yazılı esaslara göre belli edilemeyen emsal bedelleri ilgililerin müracaatı üzerine takdir komisyonunca takdir yolu ile belli edilir. Takdirler, maliyet bedeli ve piyasa kıymetleri araştırılmak ve kullanılmış eşya için ayrıca yıpranma dereceleri nazara alınmak suretiyle yapılır. Takdir edilen bedellere mükelleflerin vergi mahkemesinde dava açma hakkı mahfuzdur. Ancak, dava açılması verginin tahakkuk ve tahsilini durdurmaz..." hükmü bulunmaktadır.

Buna göre, doğalgaz temin edebilmek için tesis edilen ve yapımını müteakip bedelsiz olarak adı geçen kuruma devredilecek olan boru hattı ve istasyonu için, Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesi

uyarınca hesaplanacak emsal bedel üzerinden aynı Kanunun 231 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde devredilen kurum adına fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, mükellefler tarafından iktisap edilerek defter kayıtlarına geçirilen, değerlendirme gününde envantere dahil olan ve kullanılma şartı aranmaksızın kullanılmaya hazır halde bulunan iktisadi kıymetler için amortisman ayrılması söz konusu olduğundan, doğalgaz temin edebilmek için tesis edilen ve yapımını müteakip bedelsiz olarak adı geçen kuruma devredilmek suretiyle işletme tasarrufunda bulunmayan söz konusu boru hattı ve istasyonu üzerinden amortisman ayrılması mümkün bulunmamaktadır.

III-KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

1/1 inci maddesinde; ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

17/2-b maddesinde; Kanunun 17/1 maddesinde sayılan genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifalarının KDV den istisna olduğu,

27/1 maddesinde; bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrahın işlemin mahiyetine göre emsal bedeli veya emsal ücreti olduğu

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, doğalgaz temin edebilmek için tesis edilen ve yapımını müteakip bedelsiz olarak adı geçen kuruma devredilecek olan boru hattı ve istasyonun; fatura düzenlemek suretiyle teslimi genel hükümler çerçevesinde KDV'ye tabi olup, devre konu iktisadi kıymetlerin bedelinin bulunmaması veya bilinmemesi halinde Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesince tespit edilecek emsal bedel üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026